

Svar på skriftligt spörsmål SS 41/2019 rd

Svar på skriftligt spörsmål om att trygga samarbetet mellan universitetet inom det tekniska området

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 41/2019 rd undertecknat av riksdagsledamot Päivi Räsänen /kd:

Har regeringen för avsikt att se till att universitetet inom det tekniska området även i framtiden i samarbete kan stärka den finländsk vetenskapen och högskoleutbildningen?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Ansvar för utbildningen av diplomingenjörer inom det tekniska utbildningsområdet har sammanlagt sju universitet (Aalto-universitetet, Villmanstrand-Lahtis tekniska universitet, Uleåborgs universitet, Tammerfors universitet, Åbo universitet, Vasa universitet och Åbo Akademi. Genom utbildningsansvarsförordningen föreskrivs fördelningen av utbildningsansvaret inom det tekniska utbildningsområdet inom arkitektur, bioteknik, energiteknik, kemi- och processteknik, maskinteknik, landskapsarkitektur, materialteknik, byggnads- och samhällsteknik, elektro- och automationsteknik, teknisk-naturvetenskapliga området, data - och kommunikationsteknik, produktionsekonomi och miljöteknik.

Regeringsprogrammet utgår från att lösningar för kompetensbristen inom olika områden och regioner söks under regeringstiden genom att avsevärt öka startplatserna inom högskoleutbildningen. Enligt regeringsprogrammet förbättras tillgängligheten till högskoleutbildning i olika regioner.

Enligt regeringsprogrammet och visionen för högskoleutbildningen och forskningen år 2030 stärks Finlands konkurrenskraft gällande kompetens, utbildning och attraktionskraft genom att öka andelen högskoleutbildade. För att uppnå detta mål krävs ett antal åtgärder, varav den mest betydelsefulla är att öka antalet examina som ska avläggas. Ökningen av andelen högskoleutbildade innebär att höja examensmålen på områden där det finns en efterfrågan på både utbildning och sysselsättning. Detta innebär också förändringar i in- tagningen inom dessa områden.

Svar på skriftligt spörsmål SS 41/2019 rd

Den förberedande processen för universitetens avtalsperiod 2021–2024 pågår. Examensmålen för nästa avtalsperiod, liksom målnivån fram till 2030, kommer att godkännas som en del av denna process före utgången av 2019. Utifrån resultaten från forumet för prognostisering av framtida kompetensbehov behöver den framtida arbetsmarknaden allt fler utexaminerade från högskolor. Mer än hälften av de nya medarbetarna behöver högskoleutbildning. Baserat på prognostiseringsresultaten ska tillgången till högskoleutbildning och antalet högskoleexamina riktade till ungdomar ökas. I framtiden, enligt prognosen för efterfrågan på arbetskraften ska fokus på högskoleexamina riktas så att 45 % av examina avläggs inom universitetssektorn, då 39 % har avlagts inom universitetssektorn under de senaste åren. Granskat enligt utbildningsområde är behovet av ny arbetskraft störst inom det tekniska området. För både universitet och yrkeshögskolor är det enligt prognostiseringsresultaten motiverat att höja examensmålen, särskilt inom de tekniska områdena.

Genomförandet av visionen för högskoleutbildningen och forskningen syftar till att bygga upp internationellt attraktiva kompetenscentra i Finland. Genom att bygga upp starka kompetenskluster utifrån regionala styrkor, kan konkurrenskraften och utvecklingen av regionens företag på lång sikt stödjas. Åbo universitet har tillsammans med Åbo yrkeshögskola, Åbo Akademi, Yrkeshögskolan Novia och Turku Science Park Oy grundat Teknologicampus Åbo. Syftet är att skapa ett starkt och brett kompetenskluster inom teknik i Åbo.

I samband med uppbyggandet av kompetensklustret inom teknik, har även FITech-nätverksuniversitetet inom det tekniska området i Finland haft en viktig roll och har, finansierat av undervisnings- och kulturministeriet, anordnat diplomingenjörutbildning i Åbo sedan 2017. Nätverket omfattar Aalto-universitetet, Villmanstrand-Lahtis tekniska universitet, Uleåborgs universitet, Tammerfors universitet, Åbo universitet, Vasa universitet och Åbo Akademi. Grundande medlemmarna i FITech är också Teknologiateollisuus - Teknologiindustrin ry och Tekniikan akateemiset ry.

Utbildningsansvaret av det tekniska området vid Åbo universitet har gällt bioteknik och data- och kommunikationsteknik. Åbo universitet har föreslagit att utöka sitt utbildningsansvar till diplomingenjörutbildning i maskin- och materialteknik. Enligt förslaget ska innehållet i examensprogrammen preciseras i enlighet med universitetets profil på ett sätt som stöder framväxten av ett konkurrenskraftigt och distinkt kunskapskluster inom det tekniska området. Universitetet har också inlett åtgärder för att förbättra kvaliteten på nuvarande diplomingenjörutbildningen. Den huvudsakliga motiveringen till universitetets förslag är den oro som redan tidigare uttryckts av näringslivet i Egentliga Finland och andra aktörer om den betydande bristen av kompetens på diplomingenjörnivå till följd

Svar på skriftligt spörsmål SS 41/2019 rd

av den positiva strukturförändringen i Egentliga Finland. Utifrån den enkät som Åbo handelskammare riktade till sina medlemmar våren 2019, är bristen på kunniga personer fortfarande avsevärd. Bristen på universitetsutbildade inom teknik, och den låga forskningsnivån på detta område förefaller bli ett hot mot välfärden och den långsiktiga konkurrenskraften inom Åbos ekonomiska område och därmed i den nationella ekonomin.

Enligt universitetslagen föreskrivs en noggrannare fördelning av utbildningsansvaret mellan universiteten genom undervisnings- och kulturministeriets förordning som utarbetas i samarbete med universiteten. Undervisnings- och kulturministeriet begärde att få utlåtanden om Åbo universitets förslag att utöka utbildningsansvaret för diplomingenjörsutbildningen inom maskin- och materialteknik. Utlåtandena begärdes att få före den 8 juli 2019 av Aalto-universitetet, Villmanstrand-Lahtis tekniska universitet LUT, Uleåborgs universitet, Tammerfors universitet, Vasa universitet, Åbo Akademi och Finlands universitetsrektors råd UNIFI rf. Utlåtanden gavs även av Åbo yrkeshögskola och Tekniikan akateemiset TEK. Åbo universitets förslag förordades av Åbo Akademi och Åbo yrkeshögskola. Vasa universitet och Uleåborgs universitet ansåg det viktigt att stärka innovationsekosystemen inom olika områden och säkerställa tillgången på kompetent arbetskraft. Aalto-universitetet, Villmanstrand-Lahtis tekniska universitet LUT, Tammerfors universitet och Tekniikan akateemiset TEK, motsatte sig förslaget. Åbo Akademi och Åbo yrkeshögskola som förordade förslaget anser att tillägget av maskin- och materialteknik i Åbo universitets utbildningsansvar är motiverat på grund av regionens behov av arbetskraft. Åbo yrkeshögskola konstaterade att hela dess utbildning inom det tekniska området, FUI-infrastruktur och kompetens finns vid behov tillgängligt för att stödja utvidgningen av utbildningsansvaret som föreslagits av Åbo universitet.

Åbo universitet föreslog att utvidga utbildningsansvaret på det tekniska området första gången den 20 mars 2017. Baserat på en ny ansökan i juni 2019, beviljades Åbo utbildningsansvar för maskinteknik och materialteknik den 11 juli 2019. Man kommer även i fortsättningen att försöka möta kompetensbehoven inom det tekniska området via FI-Tech-samarbetet. Åbo universitets utbildningsansvar för maskinteknik och materialteknik stärker även Åbo universitets möjligheter till ett nätbaserat utbildningssamarbete med andra universitet som anordnar utbildning inom det tekniska området.

Finlands välstånd och konkurrenskraft bygger på hög kompetens och på att öka befolkningens kunskapskapital. Detta kommer att kräva bättre tillgång till högskoleutbildning och internationellt tilltalande miljöer för högskoleutbildning och forskning. För att lyckas behöver innovationsekosystemen forskning på högsta nivå inom området och högskoleutbildning som den grundar sig på. Genom långsiktigt samarbete och öppenhet kan även universiteten inom det tekniska området stärka finländsk vetenskap och högskoleutbildning och därigenom stärka kvaliteten och effektiviteten i sin verksamhet.

Svar på skriftligt spörsmål SS 41/2019 rd

Helsingfors 22.7.2019

Forsknings- och kulturminister Annika Saarikko